

LINN SKÅBER
A SZÉL MOST
A LEGIGAZABB

IDŐSKORI MONOLÓGOK

ILLUSZTRÁLTA:
LISA AISATO

SCOLAR

TARTALOMJEGYZÉK

Neked. Nektek. Nekünk.	6
1. A szél most a legigazabb, amim csak lehet. Meg a sötétség.	13
2. A sirály	23
3. A kegyetlen fény	33
4. Mondanom kell valamit	39
5. Szerelem Torshovban	57
6. Ea	67
7. Elszaladni valaki mellett Mallorcán	81
8. Idegen a házunkban	93
9. Két világ	101
10. Keringő medúzákkal	113
11. Háború	121

12. Szarvasgomba vagyok	131
13. Az élet ünnepe	137
14. Társkereső hirdetés	151
15. Menni fog	159
16. Persze hogy fáj, amikor lehullanak a levelek	169
17. Titokzatos arcok	175
18. Akkor kezdődik az este, amikor lefeküdtem	185
19. A gyöngyvirág és a gonoszság illata	191
20. Nem kell valami, anya?	207
21. Ahmed és Halvorsen	215
22. Csámpás és időtlen	223
23. Hiszek	233
24. Tanácsok	245

1

A SZÉL MOST
A LEGIGAZABB,
AMIM CSAK
LEHET. MEG
A SÖTÉTSÉG.

A szél most a legigazabb, amim csak lehet. Különös.
És váratlan.

Sosem kedveltem a szelet. Bosszantott, amikor ősszel az üzletből hazafelé lépkedtem a járdán, a tejjel, sajttal, felvágottal, takarítószerekkel és a négyfős vacsora hozzávalóival megrakott szatyrokkal. A szél csípős, de lagymatag pofonokat adott, és idegesítő módon lökdöste a tarkómat, ahová nem ért fel a sál. Szinte sunyin, bántón viselkedett. Égett a szemem, csorgott róla a szemfesték, és a szél még akkor sem maradt abba, amikor a lépcsőn, a kukák fedezékében megállva próbáltam kinyitni a bejárati ajtót. Talált másik utat, befűjt a kabátom ujjába vagy a szoknyám alá, egészen a keresztcsontomig.

Csak az járt a fejemben, hogy érjek már teljesen haza, a meleg konyhánkba, és pakolhassak ki mindent a szatyrokból, az enni-valót a hűtőbe, a takarítószereket pedig a mosogató alá. Akkor végre leülhetek a benti mozdulatlan levegőben az ablaknál álló, minden ízében ismert konyhaasztalhoz, ihatok egy csésze kávé, és esetleg megehetek egy fél szelet kenyeret, ami a gyerekek reggelijéből megmaradt.

Hazaértem. Teljesen. Odakint tombolhat a szél, fújhatja a fák csúcsát, felkavarhatja az avart, de én menedékben vagyok. A menedékemben. És újra minden nyugodt. Szokványos. Nyugodt szokványosság ez, az asztalon álló rádió hangjai pedig a hétköznapiakhoz kötnek.

Most viszont a szél. A szél a legigazabb, amim csak lehet.
Különös.

Meg a sötétség.

Igazán nem éreztem jól magam a sötétben. Az enebakki nyaralónkban például, amikor Bjarnéval meg a gyerekekkel este tizenegykor kirándulni mentünk a magas fenyők között. Beleborzongtam. Sosem én vetettem fel. Bjarne, Trine és Tom akarta ledobni a papucsát, és járni egyet az idegen sötétségben.

Egészen mélyre bementünk az erdőbe, de én végig csak vissza akartam sietni a házba. Sosem szóltam, elvégre nem akartam beleplántálni a gyerekeimbe a sötétből való indokolatlan félelmet. Próbáltam úgy leplezni a félelmemet, hogy sajtos kenyeret ígértem Trinének és Tomnak, meg esetleg egy pohár vörösbort Bjarnénak meg nekem, ha még az éj leszállta előtt visszamegyünk a kivilágított házba. Nem akartak visszafordulni, tovább akartak menni az erdőbe, a tó felé, hogy megnézzék a holdat, ahogy eltűnik a hatalmas felhők mögött, és ettől még sötétebb lesz a sötétség. Csak nézték mindezt, és nem féltek, tetszett nekik, én viszont valami ismeretlent, kiszámíthatatlant és kiismerhetetlent éreztem a tarkómban.

A sötétség nagyon hirtelen ereszti el az embert. Akkor, amikor belép a ház kandallójának narancssárga fényébe, felkapcsolja a kis lámpákat, és Bjarne átfogja a derekam, miközben kenem

a kenyeret, megölel, a sétától kicsit hűvös az arca, és valami szokványos dolgot mond, mondjuk, hogy „Ne felejtünk el holnap fát behozni, hogy legyen ideje kiszáradni”.

Odabent voltunk. Teljesen. A sötétség úgy leskelődhetett odakintről, ahogy csak akart, szorosan a fal mellé húzódhatott, és megpróbálhatott a padló résein és a tető hézagjain át belopózni hozzánk. De nem sikerült, világos volt idebent. Minden szokványos. Nyugodt szokványosság és a gyerekek szuszogása alvás közben – ez kötött az újabb napba vetett hitemhez.

Most viszont a sötétség. A sötétség a legigazabb, amim csak lehet. Különös.

Ha az ulsrudi sorházunktól egy kilométernyire eltávolodva beme gyünk az erdőbe, egy nyírfacsoporthoz érünk, amely egy sziklatömbön nő. Nem lehet érteni, hogy találtak ott táptalajra, de szilárdan merednek a magasba, gyökereikkel a repedésekbe és a kövekbe kapaszkodnak, stabilan és magabiztosan állnak, és nem egyhamar fognak engedni szorításukból.

Késő éjszaka van, két óra, a sötét erdőben álló sziklatömbön fúj a szél. Nem félek, pedig én nem állok olyan szilárdan a talajon, mint a szívós nyírfák. Lehetnék most otthon a lakásban, de elfog a nyugalanság, különösen nagy a csend azóta, hogy a gyerekek elköltöztek, és Bjarne meghalt.

A gyerekek nagyon figyelmesek, kétnaponta felhívnak. Trine a páratlan napokon, Tom a párosakon. Megbeszélték egymással. Rendes ember lett belőlük.

Nem is sejtik, milyen egyedül vagyok itt. Jobb is így. Nem jöttek rá, számukra az éjszaka túl kései részében járunk, az élet túl korai szakaszában. Még jó néhány évig azt fogják hinni, hogy este a lakásukban égő villany a legnagyobb biztonság, hogy a gyerekek szuszogása alvás közben örökké tart, és hogy a terítőjük, a konyhájuk, a termoszaik, a barátaik meg a család és a reggeli kávé fölötti pillantások a legigazabbak, amijük csak lehet.

Nem félek.

Nem félek a haláltól. Egy darabig még itt leszek a földön. Nem félek. Holnap kivilágosodik, iszom egy kávét, nézek kifelé a minden ízében ismert ablakomon, és lesöprök valamit az abroszról, pedig csak vendég vagyok. Vendég vagyok.

Ez az otthonom.

Sötétségből jöttem. Széllé leszek. Vigasztal fogok feltámadni.

Arról álmodom,
hogy társbérletben lakom,
és másokkal együtt lehetek.

Itt, ahol lakom, minden
annyira mesterkélts,
hogy a többiek ahhoz is
túl udvariasak,
hogy bekopogjanak.

